

Genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold

Videnshæfte

VIVE

Indhold

3 Forord

4 Genopdragelsesrejser er et komplekst fænomen

Variationen i genopdragelsesrejser er meget stor, når det gælder motiv, varighed og levevilkår under opholdet

6 Flere kendetegn går igen i familierne

Vold, kontrol og social udsathed er noget af det, der optræder i mange af familierne i undersøgelsens cases

10 Genopdragelsesrejser har ofte flere motiver på samme tid

Motiverne til at sende unge på genopdragelsesrejser kan inddeles i tre kategorier, og ofte er flere motiver ad gangen i spil

12 Forskellige begivenheder kan udløse en genopdragelsesrejse

Udløsende begivenheder spænder lige fra afsløring af unges uønskede livsstil til frygten for myndighedernes indblanding

14 Ferierejser kan dække over genopdragelsesrejser

Det er meget vanskeligt at vurdere, om man udviser rettidig omhu eller urimelig mistanke, når en familie rejser på ferie

16 Ophold i udlandet kan udspille sig vidt forskelligt

Uanset varighed og levevilkår under opholdene, kan de være dybt skadelige for de unge, viser to vidt forskellige eksempler

19 Den svære vej tilbage til Danmark

Der kan være mange bump på vejen tilbage i 'systemet', når unge vender hjem, og støtten til dem kan være vidt forskellig

Forord

Dette videnshæfte handler om genopdragelsesrejser. Fænomenet genopdragelsesrejser er meget varieret og komplekst. Fænomenet må forstås i sammenhæng med international migration og de befolkningsmæssige ændringer, der er sket i Danmark de seneste årtier. Børn af migranter vokser op i en anden del af verden, end deres forældre gjorde, og præges dermed af andre normer, værdier og levemåder, end deres forældre har med fra oprindelseslandet. Det kan føre til spændinger og brydninger i familier.

Forskelle og konflikter mellem generationer kan vokse sig store, især når børn bliver teenagere og ser anderledes på livet end deres far og mor. For nogle forældre er hele familiens ære på spil, hvis en søn eller – især – en datter har kæresten, går til fester, drikker alkohol eller på anden måde har en levevis, der strider mod familiens normer og værdier.

Nogle forældre vælger derfor at sende den unge til udlandet for at få den unge tilbage på det, forældrene mener er 'den rette vej'. Der kan også være andre – og ofte flere samtidige – motiver til at sende en ung på genopdragelsesrejse. Og så ser social udsathed ud til at spille en central rolle i mange af familierne.

Hæftet bygger på VIVEs rapport 'Genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold'.

Genopdragelsesrejser defineres i barnets lov og straffeloven som rejser, hvor børn og unge sendes til udlandet under forhold, som bringer deres sundhed eller udvikling i alvorlig fare. Ufrivillige udlandsophold er lignende rejser for personer over 18 år. Af hensyn til læsevenligheden bruger vi i dette hæfte alene begrebet genopdragelsesrejse.

Siden 2019 har genopdragelsesrejser været kriminaliseret i en særskilt paragraf 215a i den danske straffelov.

Både rapporten og hæftet er udarbejdet for Nationalt Center mod Æresrelaterede Konflikter under Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Begge udgivelser bidrager med ny viden om genopdragelsesrejser før, under og efter: Hvad kendetegner typisk familierne bag rejserne, hvad går forud, og hvad er motiverne til dem? Hvordan forløber opholdene, hvad sker der efter tilbagekomsten til Danmark, og hvilken støtte har de hjemvendte brug for?

Formålet med rapporten og hæftet er at bidrage med viden til de myndigheder og fagpersoner, der møder de unge og deres familier.

God læselyst

Anika Liversage
Professor mso i VIVE

Genopdragelsesrejser er et komplekst fænomen

Genopdragelsesrejser defineres som ophold i udlandet, der bringer børn og unges sundhed eller udvikling i alvorlig fare – uanset om barnet eller den unge er taget frivilligt afsted eller ej. Genopdragelsesrejser er fra tid til anden genstand for offentlig debat, men reelt har vi begrænset viden om dem – både hvad angår omfang af dem, kendetegn ved dem, og hvordan man spotter dem på forhånd. Vi kan dog fastslå, at genopdragelsesrejser er et komplekst fænomen, som omfatter en bred vifte af ophold med mange forskellige motiver.

Der findes ingen præcise opgørelser over antallet af genopdragelsesrejser. [VIVE-undersøgelsen](#), der ligger til grund for dette videnshæfte, giver heller ikke eksakt viden om antallet. Men den giver ny viden om, hvilke motiver der ligger bag genopdragelsesrejser, hvad der sker under opholdet, hvad der sker ved hjemkomsten, hvilke konsekvenser opholdene kan have, og hvilke behov for støtte de hjemvendte har.

Ikke to forløb er ens

Variationen i genopdragelsesrejserne er meget stor, både hvad angår motiv, varighed og levevilkår under genopdragelsesrejsen.

Motiverne til rejserne kan tage afsæt i forhold hos de unge, for eksempel hvis de har en adfærd, som forældre mener er 'for dansk' og ikke lever op til forældrenes værdier og æresbegreber. Det kan også handle om, at de unge skiller sig ud eller afviger fra normen ved at have store udfordringer i skolen, være ude i kriminalitet eller have psykiske udfordringer.

Eller det kan udspringe af konflikter mellem voksne – for eksempel en far, der tager sine børn med til udlandet for at hævne en skilsmisse. Det sidste tilfælde har ikke nødvendigvis et opdragende element. Men resultatet er det samme: Børn eller unge tages ud af Danmark under forhold, der kan skade deres sundhed eller udvikling.

> Om undersøgelsen

Dette videnshæfte udspringer af VIVEs rapport 'Genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold – en kvalitativ undersøgelse'. Rapporten bygger på følgende data:

- Interviews med 41 fagpersoner
- Interviews med 5 hjemvendte borgere
- Gennemgang af 40 sager fra RED Safehouses journalsystem
- Gennemgang af 12 sager fra kommuner, politi, domsdata-basen.dk m.m.

Interviews er foretaget i perioden marts-juni 2025. De 52 sager stammer fra perioden 2019-2025. Undersøgelsen indeholder empiri fra i alt 68 cases: 44 cases, hvor en genopdragelsesrejse fandt sted, og 24 cases, hvor en rejse ikke blev gennemført eller blev forhindret. De 68 cases er indhentet fra myndigheder og RED Safehouse og kan ikke anses for repræsentative, blandt andet fordi ikke alle genopdragelsesrejser kommer til myndighedernes kendskab.

En genopdragelsesrejse kan være akut arrangeret, fordi forældrene for eksempel har opdaget, at deres barn har en kæreste, eller fordi forældrene frygter, at myndighederne vil anbringe deres barn. Den kan også være planlagt i måneder. I en del af casene i denne undersøgelse sker genopdragelsesrejserne endvidere i familier, hvor den unge – oftest en pige – har været underlagt omfattende kontrol eller vold i årevis.

Opholdet kan vare fra få måneder til mange år, og det kan foregå sammen med forældre, hos familie-medlemmer, som barnet kender – eller i en opdragelseslejr under meget vanskelige og hårde vilkår.

I nogle – men langt fra alle – tilfælde har myndighederne haft kendskab til problemer i familien, uden at det dog har forhindret opholdet.

De konkrete cases i hæftet bevidner den store variation i genopdragelsesrejserne. Og netop variationen er en udfordring for fagpersoner.

Mange familier med etnisk minoritetsbaggrund tager jævnligt på besøg i oprindelseslandet. Så hvordan spotter man de tilfælde, hvor en ung risikerer at blive efterladt i udlandet under forhold, der alvorligt kan skade den unges sundhed eller udvikling?

Den store variation kan ikke bare udfordre myndigheder og fagpersoner forud for en genopdragelsesrejse, men også efter. VIVEs undersøgelse viser store forskelle på den hjælp og støtte, børn og unge får, når de kommer tilbage til Danmark, og at der ikke bliver fulgt systematisk op på dem.

Flere kendetegn går igen i familierne

En del unge med minoritetsbaggrund lever i et krydsfelt mellem dansk kultur – og ungdomsliv – og den kultur, forældrene har med fra oprindelseslandet.

Dette krydsfelt vidner medborgerskabsundersøgelsen fra 2024 om. Her bliver grupper af 18-29-årige stillet en række spørgsmål.

Blandt andet bliver ugifte respondenter spurgt: 'Må du, eller tror du, at du må have en kæreste for din familie?'. 1 procent af de unge med dansk oprindelse svarer 'nej'. Det samme gør 14 procent af de unge fra MENAPT-landene – det vil sige lande i Mellemøsten og Nordafrika samt en række øvrige lande som eksempelvis Pakistan, Tyrkiet og Somalia.

Selvom langt hovedparten i begge grupper svarer noget andet end nej, er forskellen tydelig.

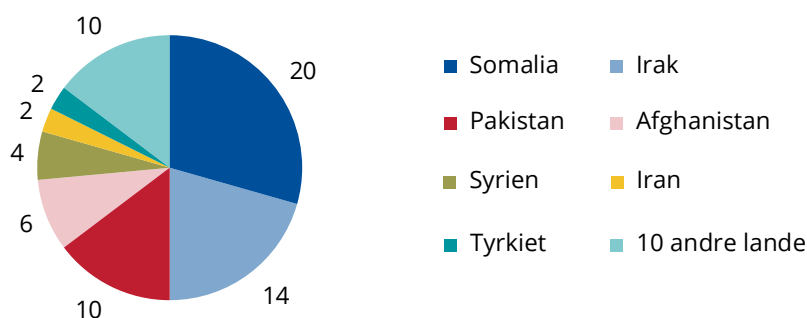
MENAPT-landene udgør en stor del af den ikke-vestlige migration til Danmark. I disse lande har kollektivet – familien – generelt stor betydning i modsætning til den høje grad af individualisme i Danmark.

Det understreger den globale værdiundersøgelse World Values Survey. Her bliver respondenter i forskellige lande blandt andet spurgt, hvilke egenskaber det er vigtigt at fremme hos børn. 76 procent i Danmark mener, 'selvstændighed' er vigtigt, mens det samme gælder 20 procent i Pakistan og 14 procent i Irak.

Omvendt angiver 11 procent i Danmark 'lydighed', mens det gælder 57 procent i Irak. Det kan give sammenstød i familien, hvis forældrene forventer lydighed fra børnene, mens børnene samtidig – på linje med det samfund, de lever i – lægger stor vægt på selvstændighed.

En stor del af opholdene sker i Somalia

Somalia, Irak og Pakistan udgør de tre største oprindelseslande i de 68 cases i den kvalitative undersøgelse. De '10 andre lande' spænder fra Uganda over Tunesien og Libanon til Tjetjenien, og hvert af landene optræder kun i én case.

Kilde: VIVE

Mange familier er socialt udsatte

Andre faktorer end normer og værdier er imidlertid på spil, når man skal forstå, hvorfor en familie sender et barn på genopdragelsesrejse.

Mange af familierne er udsatte og præget af forhold som lav uddannelse, dårlig økonomi, ringe sprogkunderskaber, manglende beskæftigelse, usikkerhed om opholdsgrundlag og traumer – alle sammen faktorer, der kan belaste en familie.

Statistikkerne viser, at fattigdom er klart mere udbredt blandt etniske minoritetsfamilier. Mens 3 procent af majoritetsdanske børn og unge lever i relativ fattigdom, gælder det 29 procent af børn og unge fra etniske minoritetsfamilier.

Tilsvarende vokser 30 procent af etniske minoritetsbørn op i familier, hvor ingen af forældrene er i beskæftigelse. Det samme gør 8 procent af børn og unge i majoritetsdanske familier.

Vi ved fra forskningen, at fattigdom er en risikofaktor i forhold til, hvor udsatte børn er for vold

og mishandling. Derfor skal genopdragelsesrejser også ses i sammenhæng med etniske minoritetsfamiliers sociale og økonomiske udsathed.

Vold som middel til kontrol

I en del af de 68 cases optræder vold som et middel til at opretholde klare normer og streng kontrol.

I andre tilfælde synes volden i højere grad at handle om dysfunktionelle familier, som de følgende to eksempler fra journaler illustrerer:

[Ung kvinde] husker selv første gang, hun blev udsat for vold. Da var hun omkring 9 år. Hendes far kastede en fjernbetjening i hovedet på hende, så hun skulle syes. Hendes mor har fortalt hende, at hun også blev slået som lille. Hendes far har ligeledes slået hendes mor gennem hele deres ægteskab.

[Ung kvinde] beskriver, at faren tidligere har forsøgt at dræbe hende. Han har fx forsøgt at stikke hende med en kniv, men da hun beskyttede sit ansigt med hænderne, blev hun stukket i armen.

I nogle af familierne i casene er det udelukkende far, som udøver vold og kontrol. I andre familier deltager mødre side om side med fædre, og endelig er der familier, hvor mødre står for hovedparten af overgrebene.

I en stor del af familierne i casene udøver mænd også vold mod deres hustruer. Det er også en risikofaktor for børn og unges egen udsathed for vold. Følgende er et eksempel fra et sagsnotat:

[Mor] havde låst sig inde på soveværelset sammen med [børnene] for at beskytte sig mod [far], som var gået amok. Ved politiets ankomst havde [far] forladt hjemmet. Politiet fandt [mor] og børnene i soveværelset, de var alle utrygge, og der var tydelige tegn på uro i hjemmet. Døren til soveværelset var forsøgt brudt op.

Når forekomsten af vold i familier er så høj som i disse eksempler, risikerer børn at lide alvorlig skade i opvæksten. I en del af casene er en genopdragelsesrejse blot ét element i en meget vanskelig barndom og ungdom i en stærkt belastet familie.

Fysisk vold følger ofte social kontrol

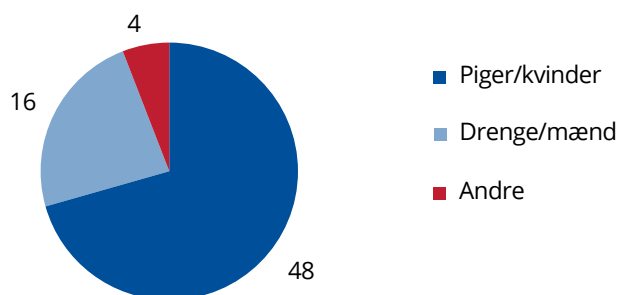
Nogle cases i undersøgelsen handler i høj grad om kontrol, som (ofte sammen med fysisk vold) skal sikre, at især unge kvinder holder sig inden for snævre grænser. Det begrænser deres selvstændighed og mobilitet i alvorlig grad.

Når unge går på uddannelse eller på arbejde, møder de selvsagt det modsatte køn. Det kan føre til, at forældrene frygter brud på normer, som kan krænke familiens ære og samtidig føre til blandt andet negativ social kontrol og fysisk vold. Ét eksempel stammer fra en journal:

[Forældre, en søster og andre familiemedlemmer kontrollerer en ung kvinde ...]. De følger hende på GPS på telefonen og tjekker den konstant. Hun må kun gå frem og tilbage til skole, må ikke være sammen med veninder, have kæreste osv. De tjekker jævnligt hendes telefon, og som straf tager de den nogle gange fra hende og forbyder hende at gå i skole. De siger, hun er dum og uintelligent, råber ad hende og giver hende lussinger.

Pigerne er mest udsatte

Omkring tre ud af fire personer i de undersøgte cases er piger eller kvinder, mens omkring hver fjerde er drenge eller mænd. Personer med andre kønsidentiteter udgør en lille andel.

Kilde: VIVE

I en del cases i undersøgelsen er den unge vokset op under lignende forhold, hvor forældre (og i nogle tilfælde søskende) gør en stor indsats for at sikre, at den unge holder sig på en uhyre smal sti i livet. Her anvendes overvågning, kraftige begrænsninger på bevægelsesfrihed og social kontakt og måske også indespærring og vold. En genopdragelsesrejse kan være et element i den slags kontrolstrategier.

Religion kan blive et stridspunkt

I nogle familier hænger den høje grad af kontrol sammen med, at forældrene er meget religiøse og forventer, at deres børn også lægger stor vægt på religion. På linje med andre studier ser det dermed ud til, at der kan være overlap imellem religiøsitet, fastholdelse af traditionelle normer og en høj grad af kontrol og disciplinerende vold. Dette synes at være mest markant blandt fædre.

I et sekulært samfund som det danske kan religionens betydning komme under pres og blive et stridspunkt, både forældrene imellem og mellem forældre og børn, som interviewet med Ayse viser:

Da jeg var yngre, troede jeg bare, at alle levede sådan: Med Koran. Og at alle blev slået. Men da jeg blev lidt ældre, og mine veninder begyndte at tage ud, lagde jeg mærke til alle de ting, jeg faktisk ikke må Jeg tror først, det var der, jeg lagde mærke til sådan: 'Det er ikke normalt, det her'.

Når store børn får magten

I de fleste familier i de 68 cases er det typiske familiemønster, at far og/eller mor bestemmer mest. I et lille antal familier har store børn dog en betragtelig magt. Det kan være tilfælde, hvor en kvinde er blevet skilt eller blevet enke, og hvor den ældste søn påtager sig – eller bliver pålagt – rollen som 'familiens overhoved' og for eksempel er meget disciplinerende og måske voldelig over for sine søstre.

I nogle familier i datamaterialet er der vold imellem store børn. Her har far ofte også begået alvorlig vold mod mor. Disse dynamikker peger på, at en del genopdragelsesrejser finder sted i familier, hvor opvækstmiljøet har været klart skadeligt, og hvor både enkeltpersoner og relationer synes at være særdeles belastede.

Da jeg var yngre, troede jeg bare, at alle levede sådan: Med Koran. Og at alle blev slået. Men da jeg blev lidt ældre, og mine veninder begyndte at tage ud, lagde jeg mærke til alle de ting, jeg faktisk ikke må

(Ayse, interview)

Genopdragelsesrejser har ofte flere motiver på samme tid

VIVE har analyseret motiverne for at sende et barn eller en ung på genopdragelsesrejse i de 68 individuelle cases, der indgår i denne undersøgelse. Samlet set tegner der sig ni forskellige motiver, som kan inddeles i tre kategorier: forhold omkring

de unges privatliv, forhold omkring de unges position i samfundet og forhold i relation til de voksne. Mange genopdragelsesrejser har flere samtidige motiver.

Sådan fordeler motiverne sig

Tre kategorier af motiver	Motiver bag genopdragelsesrejser
Ophold motiveret af forhold i unges privatliv	1. Den unge er blevet 'for dansk' (i forhold til fester, alkohol, generel levevis)
	2. Den unge har kæreste eller intime relationer
	3. Den unge er LGBT+
	4. Den unge har skiftet religion eller er blevet ateist
Ophold motiveret af forhold relateret til unges position i samfundet	5. Afvigelser fra normen i form af kriminalitet, misbrug, højt skolefravær eller lignende
	6. Afvigelser fra normen i form af ADHD, autisme eller kognitivt udviklingshandicap
Ophold motiveret af forhold uden for de unge selv	7. Familie/forældre ønsker tvangsægteskab
	8. Forhold de voksne imellem, for eksempel skilsmisse
	9. Familie/forældre ønsker at undgå myndighedernes indblanding i familielivet

Ophold motiveret af unges privatliv

- **Motiv 1: Den unge er blevet 'for dansk'.** Her handler casene oftest om unge, der i forældrenes øjne klæder sig forkert, har forkerte interesser, drikker, fester og lignende. Det kan også handle om, at forældrene oplever barnet eller den unge som ulydig eller oprørsk. Motivet indgår i 18 cases.
- **Motiv 2: Den unge har kæreste eller intime relationer.** Hvis man anser sex før ægteskab for moralsk forkert, kan det få store følger, hvis en ung afsløres i at have en kæreste eller i at have haft sex. Motivet indgår i 15 cases.
- **Motiv 3: Den unge er LGBT+.** I nogle etniske minoritetsfamilier anses det at være LGBT+ for en alvorlig overskridelse af normen, og nogle familier står uforstående over for den unge. Motivet indgår i 6 cases.
- **Motiv 4: Den unge har skiftet religion eller er blevet ateist.** Hvis religiøst tilhørsforhold er vigtigt for forældrene, kan det være en overskridelse af normerne, at en ung skifter til en anden religion eller frasiger sig religiøst tilhørsforhold. Motivet indgår i 7 cases.

Ophold motiveret af unges position i samfundet

- **Motiv 5: Afvigelser i form af eksempelvis kriminalitet, misbrug og skolefravær.** Cases med dette motiv rummer mange forskellige former for afvigelser fra normen, som ofte også overlapper hinanden. Motivet indgår i 18 cases.
- **Motiv 6: Afvigelser i form af ADHD, autisme, kognitivt udviklingshandicap.** Unge med psykiske udfordringer og lignende kan blive sendt på genopdragelsesrejse, enten fordi forældre håber, det kan skabe en positiv forandring, eller for eksempelvis at undgå en anbringelse af den unge. Motivet indgår i 18 cases.

Ophold motiveret af forhold uden for de unge selv

- **Motiv 7: Familien ønsker tvangsægteskab.** Nogle familier kan have forventninger om deres børns – især døtres – ægteskab, som kan føre til tvangsægteskaber. Tvangsægteskaber kan finde sted, uanset at den unge har efterlevet forældrenes regler og for eksempel ikke har haft kærester eller lignende. Motivet indgår i 16 cases.
- **Motiv 8: Forhold de voksne imellem, for eksempel skilsmisse.** Dette motiv har baggrund hos de voksne og er ikke nødvendigvis egentlig genopdragelse af den unge, men kan have lige så store konsekvenser. Motivet varierer lige fra forældres ønsker om at tage til oprindelseslandet i en periode – tilsyneladende uden forudgående konflikter – til en fars hævn over en skilsmisse ved at tage børnene med til udlandet og væk fra barnets mor. Motivet indgår i 12 cases.
- **Motiv 9: Familien ønsker at undgå myndigheders indblanding.** Udspringer af forsøg på at undgå, at myndigheder griber ind i familielivet og eksempelvis anbringer et barn uden for hjemmet. Motivet indgår i 30 cases. Denne store andel kan knyttes til, at dataindsamlingen i høj grad er sket igennem kontakt med forskellige myndigheder.

I godt halvdelen af casene optræder motiv 1 til 4, som alle relaterer sig til den unges privatliv. Det motiv, der ses allerhyppigst i materialet, er motiv 9 – ønsket om at undgå myndighederne.

Når der i flertallet af cases er flere motiver på spil samtidig, vidner det om den store variation – og kompleksitet – der ofte er i de enkelte genopdragelsesrejser.

Forskellige begivenheder kan udløse en genopdragelsesrejse

Målene med at sende en ung på genopdragelsesrejse kan være forskellige, og rejsen kan udløses af forskellige begivenheder. Men i de fleste tilfælde sker rejserne ud fra et ønske hos den ene eller begge forældre om at løse et problem og genvinde kontrol. Kontrollen kan være rettet forskelligt. Det kan være:

- Kontrol i forhold til en ung, som typisk relaterer til motiv 1 til 7
- Kontrol i forhold til de danske myndigheder, som relaterer til motiv 9
- Kontrol i forhold til andre voksne, som relaterer til motiv 8.

Ønsket om **kontrol med den unge** handler primært om en ung med en adfærd, som i familiens øjne er 'forkert', og hvor en genopdragelsesrejse skal gøre, at forældrene genvinder kontrollen over den unge og sætter rammer for den unges adfærd. En udløsende begivenhed kan eksempelvis være afsløringen af, at en pige har en kæreste, selvom familien ikke accepterer dette før ægteskab. Det sker eksempelvis for 14-årige Fadime. Da familien opdager, at hun i hemmelighed har haft en kæreste, oplever hun følgende:

Min mor og min bror vil have min telefon ... Jeg vil ikke åbne den, fordi så ved de jo, hvem min kæreste er ... Min mor holder mig i mit hår. Jeg bliver nødt til at låse den op. Så kigger de på min kamerarulle. Og kigger, kigger, kigger. De har fundet ham. Og går ind på vores beskeder. Og min bror, han begynder med at skrive med ham – fra min telefon af, som om det er mig. Og siger til ham: 'Kom, lad os mødes på [X-by] station'. Og der tænker jeg bare: 'Fuck'. Så kommer min far og siger, at han vil klippe mit hår af. At jeg ikke fortjener noget. Det var bare sådan: Alle snakker samtidig.

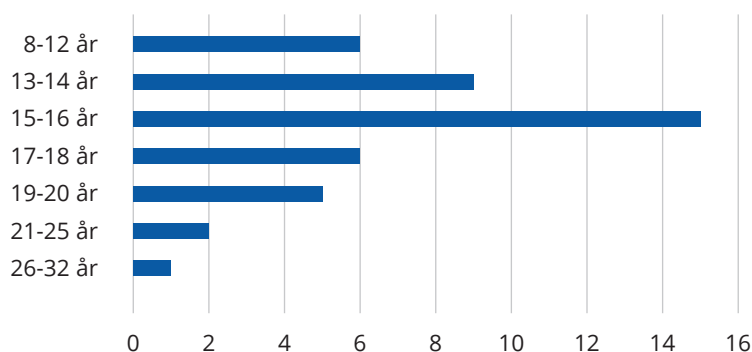
Broren ønsker en konfrontation med søsterens kæreste, men moren stopper ham med ordene: "Du skal ikke komme i problemer på grund af hende der luder". I stedet siger forældrene, at Fadime skal ud af Danmark – ned til deres oprindelsesland: "Jeg skal blive sendt ud – og jeg skal ikke blive til en luder, som jeg allerede er blevet". Af ordvalget 'luder' fremgår det, hvor stort et normbrud, hendes forhold til en kæreste anses for at være. Familien udrejser næste dag. Det er dermed ikke en velplanlagt udrejse, men sker som en reaktion på en datters overskridelse af en families betydningsfulde æresnormer.

Min mor og min bror vil have min telefon ... Jeg vil ikke åbne den, fordi så ved de jo, hvem min kæreste er ... Min mor holder mig i mit hår. Jeg bliver nødt til at låse den op. Så kigger de på min kamerarulle. Og kigger, kigger, kigger. De har fundet ham.

(Fadime, interview)

Sådan fordeler alderen i casene sig

I de undersøgte cases er flertallet 15-16 år på tidspunktet for udrejse. Det er lige omkring den alder, hvor grundskolen afsluttes, og ungdomslivet for alvor begynder.

Kilde: VIVE

Ønsket om (at genvinde) **kontrol i forhold til de danske myndigheder** kan for eksempel dreje sig om, at familien har en social sag, hvor anbringelse af børn uden for hjemmet er i spil. Her sker udrejsen for at undgå myndighedernes indgriben og bevare kontrollen over familien – samme fænomen, som ses hos majoritetsdanske familier, der flytter fra kommune til kommune for at undgå myndighederne. Der findes dog også eksempler på, at genopdragelsesrejser sker i håb om at hjælpe den unge, fordi forældrene oplever myndighedernes indsats som utilstrækkelig.

Et eksempel på denne form for kontrol kommer fra en familiebehandler. Hun kommer ind i en familie, fordi kommunen er bekymret for, at en dominerende far udsætter børnene for vold. Forløbet fører til, at kommunen vil støtte moren i at beholde børnene, hvis hun forlader faren. Det sker dog ikke, og alle børnene tvangsfjernes. Et lille års tid senere overvejer kommunen at hjembringe børnene. Familiebehandleren fortæller:

Vi begynder at arbejde med mor og med far, og det virker også til, at de er samarbejdsvillige, lige indtil de får børnene på samvær – det er ikke overvåget. De får dem hen over en weekend, og så kan vi ikke få fat i

dem efter den weekend. Vi ringer, og vi ringer, og der er ikke nogen, der tager telefonen. Det viser sig efter noget tid, at de er rejst til [oprindelsesland].

Kontrol i forhold til andre voksne er udløsende for en tredje type udrejser. Her bliver børn og unge taget ud af Danmark som følge af konflikter mellem voksne. Det handler især om fædre, som ønsker at sikre eller genvinde kontrollen over deres familier. Det kan skyldes, at moren ønsker eller har forsøgt at blive skilt eller på anden måde har udfordret farens magt.

En krisecentermedarbejder beskriver et grelt eksempel på et sådant forløb. Det handler om en familiesammenført hustru. Efter nogle år i Danmark begynder denne kvinde ... *”at stille lidt spørgsmålstegn – ikke bare ville finde sig i [alting]. Hun er begyndt at give noget modstand”*. For at bevare sin kontrol over familien tager manden hustru og børn til oprindelseslandet. Efter at have inddraget deres pas ... *”bliver de først kørt over og holdt fanget hos [børnenes fars] familie i deres hus. Efter noget tid bliver de så kørt ud i et lille hus, uden vand og elektricitet eller noget. Og med bevæbnede vagter udenfor”*. Først efter 10 års fangenskab lykkes det mor og børn at flygte tilbage til Danmark.

Ferierejser kan dække over genopdragelsesrejser

At rejse på ferie eller besøg i oprindelseslandet er almindeligt i mange etniske minoritetsfamilier. For den lille andel af familierne, som er i risiko for at sende en ung på genopdragelsesrejse, kan ferierejsen blive et dække for det, der kan ende som et skadeligt ophold i udlandet for den unge.

Sådan et eksempel er historien om Hana. Myndighederne har været inde over familien, og hendes forældre er blevet skilt. Noget tid efter skilsmissen vil Hanas far tage hende og hendes søskende med på ferie. Rejsen sker med myndighedernes accept, uanset morens frygt for, at manden vil beholde børnene i udlandet, og uanset at en pige i familien har udtrykt bekymring for at blive tvangsgift under rejsen. Hana fortæller:

Jeg tror, det var i juni måned. Der fik min far et stykke papir, hvor han skulle have en godkendelse af skolen – at vi gerne måtte udrejse ... Jeg så, at min far pakkede alt sit tøj. Det så meget mærkeligt ud. Jeg spurgte hans kæreste: 'Hvorfor har min far så meget tøj med?' Hun grinede bare, sådan [grimt, og svarede]: 'Det er til din fars brødre'. Og så tænkte jeg: 'Nå, okay. Interessant ...' Men der var noget, der legede i min hjerne ... Og så rejste vi. Og så, al den hævn, min far havde ... Altså på grund af, at vi er blevet afhørt [af politiet efter sag om fars vold imod børn]. Min far har set det [= hvad børnene havde fortalt politiet om ham] – og lagt det ind i sit hjerte. Han tog os derned

og sprængte Al den vrede, der var mod min mor og mig og mine søskende. Det var voldsomt. Han slog rigtig meget. Han blev ligesom et uhyre dernede. Han låste os inde – mig og min søster. Han begynder med at nive os, hvis vi ikke hører efter. Og vi er helt blå på vores krop.

[Min søster og jeg ...] skulle være helt dækket til. Vi skulle gå og kigge ned i gulvet. Vi måtte ikke kigge nogen i ansigtet. Her i Danmark er vi vant til at gå rundt og cykle og smile til folk. Og sige 'hej' om morgenen. Og kigge på træerne. Og kigge på naturen. Og så skulle vi til noget helt andet. Det var meget, meget hårdt.

Hana taler selv om, at faren bruger udrejsen til at få 'hævn'. I Danmark skulle børnene bo hos deres mor efter skilsmissen. Nu er det faren, der har kontrol over børnene.

Vanskeligt at forhindre udrejser

Som fagprofessionel kan mistanken om en muligt forestående genopdragelsesrejse være en balancegang. Ifølge flere fagfolk i undersøgelsen er det meget vanskeligt at vurdere, om man udviser rettidig omhu ved at blande sig, eller om man er urimeligt mistroisk over for en familie, der blot vil rejse til udlandet. Uberettiget mistro kan gøre den vigtige opbygning af tillid imellem forældre og myndigheder svær.

Al den vrede, der var mod min mor og mig og mine søskende. Det var voldsomt. Han slog rigtig meget. Han blev ligesom et uhyre dernede. Han låste os inde – mig og min søster.

(Hana, interview)

Denne og andre undersøgelser viser dog, at det kan gøre stor skade på et barn eller en ung, hvis fagpersoner eller myndigheder ikke handler på en mistanke, der viser sig at være berettiget.

I 24 af de 68 cases i undersøgelsen er der tale om forløb, hvor en genopdragelsesrejse var frygtet, men ikke fandt sted. Den store andel må ses i sammenhæng med, at undersøgelsen blandt andet bygger på data fra RED Safehouse – særligt sikrede safehouses for 15-30-årige udsat for æresrelaterede konflikter. Dermed er de forhindrede udrejser sandsynligvis stærkt overrepræsenterede i denne undersøgelse.

Det kan lykkes at forhindre rejser

Det er ikke kun i sager om anbringelse eller ophold på safehouse, at myndighederne (måske) kan bidrage til at forhindre udrejser. Det kan også ske, hvis myndighederne selv opsporer muligt forestående genopdragelsesrejser eller bliver advaret i tide.

Det illustrerer dette eksempel fra et interview med to politifolk. En pige henvender sig til kommunen, fordi hun er bekymret for at blive sendt på genopdragelsesrejse. Kommunen involverer politiet, og pigen bliver indkaldt til møde med kommunen og politiet om, hvad der kan gøres. Her får pigen nogle guidelines til, hvad hun kan gøre, hvis hun pludselig er på vej ud af landet:

Så havde hun en, som hun kunne skrive til – en skolelærer, der var blevet involveret i det ... Vi tog også fat i moren og holdt en samtale. Vi sagde, at 'det her går ikke', og 'hvad har du tænkt dig at gøre?'. Moren var jo heller ikke interesseret i, at det her skete ... Det endte faktisk med, at den dag, hvor der var købt billetter, og de skulle afsted, var der lavet en plan for, at moren skulle tage væk med børnene, så de simpelthen ikke kunne rejse den dag. Og det gjorde mor, og de kom ikke afsted på den her tur. Men det var jo pigen, som egentlig starter med at råbe vagt i gevær via skolen.

> Sikkerhedskonsulenterne kan rådgive

Har du mistanke om en forestående genopdragelsesrejse, kan du kontakte en sikkerhedskonsulent. Danmarks sikkerhedskonsulenter tilbyder specialiseret og gratis rådgivning til fagpersoner og borgere om æresrelaterede konflikter og genopdragelsesrejser. Sikkerhedskonsulenterne sidder i de fire største byer og dækker hele landet.

Find dem her: [Sikkerhedskonsulenterne/MÆRK](#)

Ophold i udlandet kan udspille sig vidt forskelligt

Genopdragelsesrejser kan være vidt forskellige. De varierer i forhold til opholdets længde, om den unge er afsted alene eller med en eller begge forældre. De varierer i forhold til, hvordan hverdagen forløber – om der for eksempel er adgang til skolegang og lægehjælp. Samtidig er der store variationer i, hvor udsat for vold og kontrol de unge er.

Det vidner to eksempler om: Fadimes forældre tager hende ud af Danmark i tre måneder efter afsløringen af en kæreste. Tariqs far tager ham væk fra hans mor og tilbage til oprindelseslandet i mange år for at hævne morens skilsmisse og genvinde kontrollen over sine børn.

Fadime blev isoleret i tre måneder

Fadime bliver afsløret med en hemmelig kæreste og derefter sendt ud af Danmark. Hun bliver efterladt hos sin bedstemor, som hun elsker højt. Fadime går ikke i skole under opholdet og beskriver sin hverdag således:

Jeg måtte ikke tage ud. Jeg måtte ikke være sammen med nogen – jeg havde heller ikke nogen venner derude. Hvis jeg skulle ud, var det bare med min farmor. Det var ret fængselsagtigt. Jeg havde ikke min telefon, ikke mit eget privatliv. Jeg havde slet ikke noget. Jeg tænkte: 'Hvad fanden er det her?'... Altså, der var faktisk flere gange, hvor jeg gerne ville begå selvmord.

Efter tre måneder henter Fadimes forældre hende hjem. Fadime lider ingen materiel nød og er ikke udsat for fysisk vold. Men det er stadig en voldsom oplevelse at blive revet ud af sin hverdag, sendt til et andet land, frataget sin skolegang og kommunikation med omverdenen og holdt under streng kontrol.

Med opholdet genvinder forældrene kontrollen over deres datter. Men for Fadime er opholdet et stort svigt:

Jeg havde forventet det af alle andre – men ikke af mine forældre. Jeg tror, det var meget sådan en skuffelse: At få sit eget barn til at opleve det.

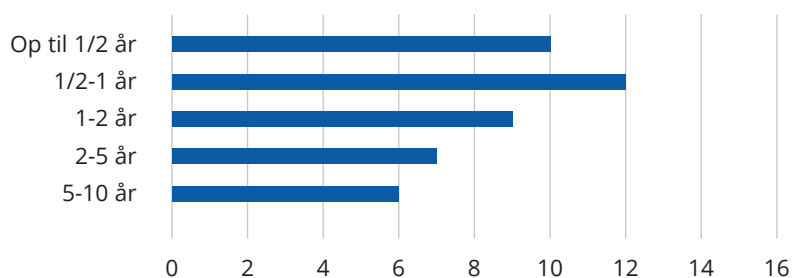
Tariqs ophold varede i årevis

Tariq er et eksempel på et meget langt og stærkt belastende ophold i udlandet. Da hans forældre bliver skilt, tager Tariqs far ham og hans søskende ud af Danmark. Der går næsten et årti, før Tariq vender tilbage til Danmark, og det lykkes kun på grund af en ændring i dansk lovgivning. Normalt bortfalder en opholdstilladelse i Danmark, hvis man er udrejst i en længere periode. Men lovændringen giver mulighed for at søge dispensation, hvis opholdstilladelsen er bortfaldet, fordi man som mindreårig er blevet sendt på genopdragelsesrejse.

/// Det var ret fængselsagtigt. Jeg havde ikke min telefon, ikke mit eget privatliv. Jeg havde slet ikke noget. Jeg tænkte: 'Hvad fanden er det her?'... Altså, der var faktisk flere gange, hvor jeg gerne ville begå selvmord.
(Fadime, interview)

Halvdelen af opholdene varede mindst et år

I 44 af de 68 undersøgte cases endte den unge på genopdragelsesrejse i udlandet. Halvdelen af disse ophold varede over et år.

Kilde: VIVE

Tariq er omkring 12 år, da hans far fortæller, at Tariqs farmor er alvorligt syg, og de skal besøge hende. Men sandheden viser sig at være en anden:

Da vi kom til min farmors hus, kunne vi se, at hun havde det rigtig godt. Hun var ikke syg. Så blev vi meget bange og tænkte, at vores mors ord [om at børnene ikke ville komme tilbage til Danmark] var rigtige. Min far sagde til os, at vi ikke måtte komme hjem

igen. Han tog vores telefoner. Han sagde: 'Der er ikke Danmark mere. Vi bliver her i [X-land]'. Vi blev rigtig bange, men kunne ikke gøre noget. Han lod os ikke gå ud, og han råbte, var rigtig streng og slog os. Han slog os med alt muligt, og det var hver dag ... De første ca. 2 år måtte vi ikke tale med vores mor. Da der var gået noget tid, ringede vi til hende fra en hemmelig telefon hos en ven

Vores mor kom ned [ca. 2 år senere], hvor min far var blevet gift. Min far sagde, at hun ikke måtte komme. Han slog hende, mens hun råbte, at hun ville se sine børn. Jeg så, at hun blev slået, og jeg råbte til hende... De næste par år begyndte vi at se hende lidt, måske to-tre gange om året... På et tidspunkt giftede min far min søster til en mand, hun ikke kendte... Jeg tror, min far ville have os til [X-land], så vi kunne lære at opføre os på en anden måde, og så vores mor kunne blive ked af det.

Sagsakter giver et yderligere indblik i Tariqs ophold. I sin ansøgning om dispensation for bortfald af opholdstilladelse beskriver den dengang 19-årige Tariq sin tilværelse på følgende måde:

Min lillebror og jeg bor sammen med vores far. Han slår os med sine hænder og sine ben hver dag og med alt, hvad der er omkring ham. Det kan være med et bælte eller glasskår. Nogle gange er jeg bange for, at vi dør. Han slår på hele kroppen. [Lillebror] græder meget hver dag. Jeg arbejder hver dag med store kasser, som skal flyttes. Jeg arbejder fra kl. 7 om morgenen til kl. 11 om natten. Min far tager alle de penge, jeg tjener... Jeg gør alt, hvad min far siger, for jeg er

bange for ham. Når jeg kommer hjem om aftenen, slår han mig... Jeg vil tilbage til Danmark, og det har jeg villet, lige siden jeg kom til [X-land]. Jeg har ikke tænkt på andet i min tid her.

Alle ophold kan være dybt skadelige

Definitionen på genopdragelsesrejser tilsiger, at de unge er udsat for forhold, der bringer deres sundhed eller udvikling i alvorlig fare. Tariqs eksempel viser de meget vanskelige forhold, som nogle unge fra undersøgelsen har levet under. Oplevelserne spænder fra en dyb følelse af at være blevet svigtet af ens nærmeste, over isolation til udsathed for vold, som de unge ikke har været i stand til at modsætte sig.

I nogle tilfælde ender unge fra Somalia i genopdragelseslejre, som udgør en institutionaliseret form for ophold for unge, opvokset i Europa og USA. Især lange ophold kan betyde tab af skolegang og danskundskaber samt alvorlige skader på fysisk og psykisk helbred. I nogle tilfælde tvinges unge også til ægteskab og får måske børn under et langvarigt ophold, som de ikke ved, om nogensinde vil få en ende.

/// Jeg arbejder fra kl. 7 om morgenen til kl. 11 om natten. Min far tager alle de penge, jeg tjener... Jeg gør alt, hvad min far siger, for jeg er bange for ham. Når jeg kommer hjem om aftenen, slår han mig... Jeg vil tilbage til Danmark, og det har jeg villet, lige siden jeg kom til [X-land]. Jeg har ikke tænkt på andet i min tid her.

(Tariq, sagsakter)

Den svære vej tilbage til Danmark

Når først børnene eller de unge er uden for Danmarks grænser og uden for EU, er de uden for rækkevidde af dansk lovgivning og underlagt lovgivningen i det land, de opholder sig i. Det kan gøre det overordentligt svært for danske myndigheder at hjælpe dem hjem. Det gælder især, hvis de er mindreårige, og deres forældre stadig har forældremyndigheden, hvis de er afskåret fra kontakt til omverdenen, eller hvis de mangler dokumenter som eksempelvis pas, der gør det endnu mere umuligt at slippe væk.

For nogle unge lykkes det selv at finde vej tilbage til Danmark. I andre tilfælde er det forældrene, der henter den unge tilbage til Danmark. Det kan være, fordi forældrene mener, at disciplineringen af den unge er lykkedes, fordi de ikke synes, at forholdene i udlandet lever op til det, de forventede, eller at der opstår uro i landet.

Andre unge i undersøgelsen er kommet hjem med hjælp fra de danske myndigheder. Det kan være farligt for unge at tage kontakt – både at skaffe sig adgang til eksempelvis at ringe og samtidig sikre, at kontakten holdes hemmelig for forældre og andre, der udøver kontrol over den unge.

Når det lykkes at hjælpe en ung tilbage til Danmark fra en genopdragelsesrejse, kan det være kulminationen på et meget langvarigt forløb, hvor den unge i al hemmelighed har haft kontakt med en sikkerhedskonsulent, mens myndighederne har undersøgt mulighederne for at hjælpe den unge hjem. Ingen sager er ens, men alle er udfordrende, og både den unge, sikkerhedskonsulenter og myndigheder må ofte handle på begrænset viden.

Interviewene i undersøgelsen viser, at fagpersoner kan se forskelligt på, hvordan man skal tackle en

given sag, og at der er store forskelle på hjælpen og støtten til de unge. Endvidere kan man se, at myndighedernes indsats langt fra altid lykkes.

Vidt forskellig støtte

Når børn eller unge vender tilbage til Danmark efter en genopdragelsesrejse, afhænger støtten og hjælpen til dem af mange ting: Er de myndige eller ej? Flytter de tilbage til deres familie, eller bliver de anbragt uden for hjemmet? Har de et sikkerhedsbehov? Ved myndighederne overhovedet, at de er vendt hjem ... eller at de har været væk?

Samtidig viser gennemgangen af casene, at nogle kommer hjem med fysiske helbredsproblemer som følge af eksempelvis fysisk vold, sygdom eller at have været ude for en ulykke uden at have fået lægehjælp. Betragtelige andele har også psykiske helbredsproblemer som angst, selvmordstanker, depression eller PTSD.

Helbredsmæssige udfordringer – som kan have rødder tilbage til før opholdet i udlandet – kan gøre hjemkomsten meget kompleks. Samtidig kan udfordringer i forhold til tab af skolegang, uddannelse, arbejde, usikkert opholdsgrundsgrundlag, fattigdom og måske tab af det danske sprog gøre vejen til en stabil plads i det danske samfund svær eller umulig.

Tilbage til forældrene

Nogle unge 'samarbejder' sig hjem ved at tilpasse sig og underkaste sig forældrenes forventninger. Det kan betyde, at volden og kontrollen fortsætter efter hjemkomsten, og at unge eventuelt accepterer at indgå i et uønsket ægteskab, og de dermed reelt bliver tvangsgift.

De børn og unge under 18 år, som er kommet tilbage på forældrenes initiativ og flytter ind hos familien igen, vil sjældent påkalde sig myndighedernes

opmærksomhed – selvom de kan have et stort behov for hjælp og støtte. De er ikke myndige og er i forældrenes varetægt. Disse børn og unge kan gå under radaren længe og først – måske – blive 'opdaget' langt senere, hvis de bryder med familien, får alvorlige psykiske problemer, eller der sker andre forhold, der involverer myndighederne.

Det sker for eksempel for en ung mand, der bliver indlagt på en psykiatrisk afdeling efter et selvmordsforsøg. Den læge, der mødte ham, fortæller:

Han kom på mit afsnit og fortalte sin historie [om blandt andet at have været sendt i en såkaldt "genopdragelseslejr" i Somalia] ... hvor det var sådan noget med at være bundet med kæder og blive slået ... Da han kommer tilbage til Danmark, kommer han tilbage til sin familie [i X-by], og det kunne han simpelthen ikke klare. Han fik det rigtigt dårligt og ville begå selvmord.

Eksemplet illustrerer, at muligheden for at komme på tomandshånd med fagfolk kan være den unges chance for at række ud og bede om hjælp. Dermed illustrerer eksemplet også, at det kan være vigtigt at have opmærksomhed på fænomenet genopdragelsesrejser hos alle myndigheder, også i sundhedsvæsenet.

Når unge flytter i botilbud

Unge, der vender hjem med hjælp fra myndighederne, flytter ofte i botilbud, og her er som udgangspunkt bedre muligheder for at få relevant støtte og hjælp. Men det varierer, hvor mærkede eller skadede de unge er efter deres ophold, og ikke alle unge har positive erfaringer med botilbudene. Er der ikke tilstrækkelige kompetencer eller viden til at tage hånd om en traumatiseret ung, kan det føre til konflikter og bortvisning.

Forløb med mange skift efter hjemkomst kan gøre det endnu sværere at få fodfæste i Danmark igen.

Bump på vejen tilbage til 'systemet'

Ud over de fysiske og/eller psykiske helbredsproblemer, en ung måtte have med hjem fra udlandet, kan der være en række praktiske forhindringer forbundet med at træde ind i det danske samfund igen. Det kan omfatte udfordringer med blandt andet pas, cpr-nummer, bopælsregistrering, indrejseregistrering, MitID, opholdstilladelse og sociale ydelser. I nogle tilfælde gør forældres kontrol over unges adgang til eksempelvis sociale ydelser, skolegang og beskæftigelse, at de er i stand til at videreføre kontrollen fra udlandet på dansk grund.

Både fagfolk (hvis de involveres) og de unge kan bruge meget tid og energi på at løse disse praktiske problemer. Det kan skygge for de andre former for støtte, eksempelvis behandling af traumer og psykiske problemer, som unge også kan have brug for.

Regler kan også stå i vejen for hinanden. Eksempelvis gælder der lempeligere vilkår for at opnå permanent opholdstilladelse for unge, der har været sendt på genopdragelsesrejse, mens de var mindreårige. Men der er stadig krav til beskæftigelse og uddannelse, og at man ikke modtager sociale ydelser – krav, som ifølge flere fagpersoner kan være meget svære at leve op til for hjemvendte unge. Som en af frontmedarbejderne siger det:

Vinduet er for lille, når man kigger på, hvor mange traumer de har. Presset bliver faktisk urimeligt.

Fagpersoner kan forsøge at bygge bro imellem den unges behov og et system, der ikke altid synes gearret til at imødekomme disse behov. En del af hjemvendte er ikke i stand til at honorere almindelige krav i systemet og kan have massivt behov for støtte og hjælp. Men støtten er ikke koordineret og systematisk, og undersøgelsen viser, at nogle borgere kun får en meget nødvendig hjælp, fordi fagpersoner strækker sig overordentligt langt.

Forebyggelse er afgørende

Hvis myndighederne ingen kontakt har til en familie, er det selvsagt uhyre svært at forebygge eller forhindre en genopdragelsesrejse. Men selv når myndighederne har kontakt, kan opgaven være svær, hvis familien ikke har tillid til myndighederne eller forsøger at undgå deres indblanding i familien.

Fagpersoners arbejde ser i nogle tilfælde ud til at have stor betydning eller ligefrem være afgørende for, om det lykkes at forhindre en genopdragelsesrejse – eller om den ender med at finde sted.

Når det ikke lykkes at forhindre rejsen, kan det eksempelvis handle om, at kommunen ikke har reageret tilstrækkeligt på underretninger, at man ikke i tide har fået fjernet et barn fra hjemmet, eller at man ikke har skabt sig tilstrækkeligt overblik over en sag.

Det sidste er den følgende sag et eksempel på. En sikkerhedskonsulent fortæller i undersøgelsen om en sag, hvor en ung kvinde bliver sendt ud af Danmark: "... noget, som vi desværre først fandt ud af, da hun var kommet af sted, var, at to af hendes brødre også havde været sendt af sted. Den ene af dem i en opdragelseslejr." Havde kommunen gransket familiens sag bedre, ville sikkerhedskonsulenten have haft oplysningen tidligere i forløbet, og udrejsen kunne måske være forhindret.

En kontinuerlig opmærksomhed på sikkerhed er af stor betydning. Det er også vigtigt, at medarbejdere søger sparring om sager, de er usikre på, og at de rækker ud til andre faggrupper, myndigheder og politi – og ikke mindst til sikkerhedskonsulenterne, som kan sætte det rigtige hold på sagen.

➤ Konklusionerne kort fortalt

- Genopdragelsesrejser handler om børn og unge, der sendes til udlandet under forhold, der er til alvorlig skade for deres sundhed eller udvikling
- Forebyggelse er afgørende – det kan være vanskeligt eller umuligt at hjælpe børn og unge hjem, når de først er rejst
- Tidlig forebyggelse kræver, at myndighederne opbygger tillid – både i forhold til unge og deres forældre
- Forebyggelse kan være særligt betydningsfuldt i forhold til udsatte og isolerede familier
- Ved bekymringer kan en hurtig henvendelse til specialiserede medarbejdere som sikkerhedskonsulenterne gøre en vigtig forskel
- Der er stor variation i motiverne for at sende unge på genopdragelsesrejser og i de forhold, de lever under i udlandet. Ikke to sager er ens
- Der kan også finde en genopdragelsesrejse sted i sager, hvor en hel familie udrejser
- I sagerne om genopdragelsesrejser kan der være behov for et hurtigt og koordineret samarbejde mellem eksempelvis kommune, skole, sikkerhedskonsulenter og politi
- Koordineret og relevant støtte efter hjemkomsten er overordentligt vigtig, da genopdragelsesrejser kan have langvarige, negative konsekvenser for den unges fysiske og psykiske helbred og muligheder for uddannelse og beskæftigelse.

Find hele VIVEs rapport
'Genopdragelsesrejser og
ufrivillige udlandsophold' her

Genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold

Tekst og redaktion: Anika Liversage, VIVE, og Gladis Johansson, VIVE

Layout: Hedda Bank

Foto: Unsplash og VIVE

Udgiver: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, 2026

e-ISBN: 978-87-7582-594-3

Dette hæfte er blevet til på baggrund af rapporten 'Genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold – en kvalitativ undersøgelse', Både hæfte og rapport er udarbejdet af VIVE for Nationalt Center mod Æresrelaterede Konflikter under Styrelsen for International Rekruttering og Integration.